

pobijati; da celo z branimi zobi in z noži so se pehali. Nekega Valentina Čuhnik — zavoljo česa, še ni dognano — so hudo stepli in ga z branim zobom na glavi smrtno ranili, tako da je umreti moral. Bil je ta nesrečnež še le nekaj čez 17 let star, velike trdne postave in krepkega zdravja. Ali žalibog bil je tudi že precej rasuzdan mladenič, kateri je malokdaj pridige poslušal; pač pa je že s 14. leti začel grešno znanje imeti ter je druge z nožem napadal. Obžaljevanja vreden je še pri tem posebno njegov oče, zdajni občinski predstojnik sobotski, kateri je s svojim znanim sovraštvom in sčuvanjem zoper domačega gosp. župnika v mnogoterem oziru žalostno smrt svojega sina zakrivil. (Konec prih.)

Iz Slatine. (Križevska nadžupnija.) (Konec.) Najstarejša je križevska cerkva. Tržiška in sv. Trojica ste stari 400, Rodenska 300, kapela na Slatini še ne čisto sto let; 1805. so jo postavili in 1819 predelali. Pri sv. Trojici v zunanji kapeli je spominek, kako globoko je ljubila Evfrozina Valentin iz Budapešte svojega rajnega moža, obersta. Umril je l. 1856. na Slatini, od tiste dobe je hodila do l. 1885 vsako leto septembra na Slatino ter do majnika njegov grob, tudi v naj gršem vremenu, obiskovala in molila; po smrti se je pa dala sem prenesti. Lepa, globoka ljubezen. Oskrbela je, da se vsako leto na vernih duš den kapela razvéljuje. — Na Tržišči so pridne flašarice od krvavo zasluženih krajecarjev Mariji na čast kupile kelih za 140 gld. Se tudi čuti, da jih Marija varuje. V sredi med porednim svetom na Slatini so še večji del vse prav pobožne. Kakor sploh v Marijne cerkve radi zahajamo, na Tržišče še posebej, odkar je 1867. leta veliki oltar privilegiran. Na Rodnah so mislili l. 1784. faro narediti. Križevsko faro so zadevale velike nesreče. 1476 so pridrli Turki o Jakopovem od Podsrede čez Planino in Šmarje, l. 1532 pa od Maribora in Celja. Kolera je razsajala najbolj l. 1646. v Nezbišah in v Gornjem Sečovem v 182 hišah. Takrat so na njej umrli župnik g. Jernej Kunstl. L. 1782 so priletele kobilice, toliko, da je solnce zatemnelo, požrle so strnino, še drevje obrale, da je bilo vse suho. Kdor je streljal, jih je odgnal. — L. 1887 je zgorela cela ves Rodné. Veliko let sem pobija toča faro. — Še drugo nesrečo imamo; vse preveč je zaspanih, pijanosti vdanih in vbogih ljudi, in ti se dajajo tujcem loviti za nespametno nemškutarjenje. Velikim se je že v glavi rasvetilo, da raste iz tega samo sovraštvo, in da če bi res toliko le nemščina in nemščina pomagala, zakaj pa ti kričači eden za drugim pridejo na boben! Nekaj več moliti, več delati, menj zapravljati, preišljeno voliti in se svoje slovenske narodnosti držati, to poskušajmo in ne bo nas vsaka uima skoro na kant spravila. To ni v Orožnovi knjigi, toda resnica

je britka. Naš kraj so že obiskovali visoka gopôda. L. 1810. in 1845 nadvojvoda Janez, L. 1845. Saksonski kralj Friderik Avgust, dve leti pozneje cesar Ferdinand in cesarica Marija Ana; srbski kralj, tukajšnji rojak večkrat; 1867. Kara Gjorgjevič in pred 7 leti cesar Franc Jožef.

Iz Št. Janža na Dravskem polji. (Omika ali ka-li.) Kako nesramno nekateri nemški veletrebušniki na nas Slovence hrujejo, o tem že vé marsikdo povedati, kateri zahaja v Maribor, n. pr. v gostilno „Zur Stadt Triest“ v Magdalenskem predmestju. Dne 18. julija nas ide nekaj veleposestnikov s č. g. župnikom k milostljivemu knezoškofu prosit za kaplana, ker smo jih potrebni, kakor slepec pogleda. Ko dovršimo prošnjo, podamo se v predmestje, meneč, da vsaj ondi svoj pičli obed v miru med prijaznimi slovenskimi pogovori zavžijemo. Ali kaj se nam tukaj prigodi? — Takoj nas napade med našim pogovorom, kó strela iz jasnega neba, neki tamošnji medičar in tuli na nas, kot požrešni volk. Še huje zarjuje in pravi, da je nova kaznilnica le za Slovence. Potem pa si prsa razgali in vpije: Tu so nemška prsa in kdor jih ima, tak je še le pravi človek. Na to se še baha, kako da je izobražen vsaki Nемеc, ali kaj pa je Slovenec? Pametni kmetje se mu na vsako plat dobro odrežemo. Ali vsa njegova prazna hvala se takoj po blatu valja. Saj je ravno poprej očitno pokazal, kako sirovi, neotesani širokoustni nemčurski nesramnež je on. Konečno pristavi neki do sedaj tiho sedeči kmet: „Gospod! če so vsi Nemci tako vrlo izobraženi cepini ko Vi, tedaj bi pač gotovo moralo še trikrat toliko ječ tukaj biti, kakor jih je že.“ Tolažili smo se le v tem, ker smo takoj spoznali, da ta nesramnež ni pri pravi pameti, ter si misli, če je sedaj po naključji za nekaj tisoč obogatel, da ga mora vsaki kmet, kateri dojde v ono gostilno, sedaj kot nemškega malika častiti. Ali mi ostanemo pri tistem jeziku in pri tisti veri, katero nas je naša mila mamka prva učila. Toraj ne zahajati v tej enake gostilne; kajti v njih vedno preži gladovni nemčurski volk na došle slovenske ovce. Več veleposestnikov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V dobi, ko je vsa višja gospôda na odpustu, dela se v političnih rečéh malo, tembolj pa se piše o njih v raznih listih ali kar se piše na Dunaji o tacih rečéh, to je le bolj sad domišljije in je v vsem le malo resnice, vse eno pa je je nekaj. Tako n. pr. se piše sedaj veliko o tem, da jo krene grof Taaffe že brž te jeseni bolj na levo, na stran nemškega liberalizma. Čudno bi pač to ne bilo, saj se ne dela že sedaj veliko drugače pri raznih c. kr. uradih, posebno v deželah, kjer biva več

ali manj na gosto nemško ljudstvo. — V raznih listih se zatrjuje, da se odtegne knez Schwarzenberg pa tudi grof Clam-Martinic političnemu življenju, tedaj moža, čijih veljava je na vse strani velika, posebno pa še v češko-nemških zamotah. Če to storita, izvrši se vsekako o „spravi“ večja prememba. — Lepa sta bila dneva 3. in 4. avgusta za štajarsko deželo, posebej pa še za ljudstvo v Gradci — dneva, v katerih je bival presvitli cesar ondi. Žal, da slov. ljudstva na dež. razstavi ni bilo in se ga v pričo ljubljenege vladarja tam tudi ni nihče spomenil. Za to gre zahvala pač oni nemški gospódi, ki ima razstavo v rokah ter dela, kakor da na štajarski zemlji ni slov. ljudstva. — Katol. gospodarsko društvo na Koroškem, „Straža“, je izdalo poseben oklic, v katerem odvrta uni uboj v Podkloštru z vso pravico od slov. volilcev, liberalni nemški listi pa lažejo še slej kakor prej ter kričé, da je g. Gregor Einspieler kriv tega, kakor vsega zla, kar ga je kje na koroški zemlji. Upajmo, da najde sodnija pravega zločinca ter jih tako postavi na laž, nekaj, kar že sedaj vsak vidi, kdor si ne zatiskuje oči pred resnico. — Mestna hranilnica v Ljubljani ima že za en milijon hranil v rokah in je to veselo znamenje za njo in v obče za denarno stanje slov. ljudstva. Nismo same „uboge pare“. — V Planini nabira tamošnja čitalnica denarja za spomenik slov. pesnika Mir. Vilharja. — „Courriere“, lahonski listič v Gorici, preliva še zmerom solze za društvom „pro patria“ in nasvetuje, naj se osnuje takoj novo društvo v isti namen t. j. poitalijančevati otroke slov. starišev. — C. kr. vlada je prepovedala javne plese ob cestah po vsem Primorji. Da bi le izdalo kaj! — Ni še znano, če dovoli vlada mestnemu zastopu v Trstu, da sme prevzeti lahonski šolski vrtec v Greti na svojo skrb t. j. da ga plačuje iz davkov. — Po Dalmaciji imajo dobro letino, samo oljke mečejo sad raz sebe, predno dozori. — V Zagrebu je umrl hrv. pesnik Ivan Mažuranić, svoje tudi hrv. ban in iskreni rodoljub; zadnja leta pa je živel na tihem, videč, da ne opravi proti madjarski sili ničesar. — Na Ogerskem misli vlada na to, da prenaredi postavo gledé na mešane zakone v oziru na izrejo njih otrok. Dobro, če bode le tudi prenarredba taka, da ne krati pravice katol. cerkve. — Ces. namestnik v Bukovini, baron Pino stópil je v pokoj in so mu svitli cesar izrekli v tem svoje najvišje priznanje za njegove zasluge.

Vunanje države. Da so se pretrgale razprave ruskega poslanika, Isvolškija in sv. očeta v Rimu, to bojda ni resnica, ampak poslanik gre samo, kakor je to navada, za par mesecev na dopust v domovino svojo. — Resno se trdi, da odloži Crispi, predsednik v italijanskem ministerstvu, ministerstvo zunanjih zadev in

sicer terja to nemški cesar, češ, da mu mož preveč „bismarkuje“. — Iz Spanije še vesti o koleri niso potihnile in še je torej zmerom lahko, da se ta morilka nazadnje vendar-le priklati tudi v sosednje države. — Nekaterim francoskim strankam ni več po volji minister za vojno, Freycinet, zdi se jim, da mož ne gleda toliko na zasluge, kolikor na prijateljske zveze. No, tako se godi pa tudi pri drugih ministrih republike. — Na Angleškem imajo te dni imenitnega gosta, ta pa ni nihče drug, kakor nemški cesar Viljem II. Vidi se torej, da ste si sedaj Nemčija in Anglija že precej prijazni. — V Belgiji kažejo socialisti sopenet svoje rogove in tirjajo vse mogoče in nemogoče od vlade. Reve, pač ne znajo, da je to njim samim v največjo škodo! — Knez Bismarek, nekdANJI mogočni kancelar Nemčije in njegov sin, grof Herbert sta se podala v kopalšče v Krissingen, najbrž pač za to, da se govori in piše kaj o njih. — Na ruskem dvoru se vršé priprave za vzprejem nemškega cesarja; le-ta pride tje 20. avgusta in ostane ondi več dni. — Bolgarski knez, princ Koburški, vrne se k malu domov, sedaj biva na graščini svojega brata nekje na Ogerskem. Ni pa resnica, da se Bolgarija izkličé za neodvisno. — Sultan vseh Turkov je privolil v to, da dobi Bolgarija dva nova škofa, ne zmenivši se za ugovore od strani patrijarha v Carjem gradu. — V Sansibaru, mohamedanski državi v Afriki, je tamošnji vladar ali sultan odpravil sužništvo, to je pač: prepovedal ga je, ali pa bodo ljudje se kaj izmenili za njegovo prepoved? — Republika v južni Ameriki, Peru je dobila novega predsednika in sicer je zmagal Benudes ne pa Rosas, kakor se je iz prva mislilo. Kateri je izmed nju bolji, nam ni znano. — V Argentinski republiki je vladna stranka pobila ustajnike, toda še le, ko je tem zmanjkalo smodnika. Se ve, da taka zmaga ni težka, pa težko, če bode zato vztrujna.

Za poduk in kratek čas.

Iz Slovenije do Adrije.

(Potopisna črtica.)

(Dalje.)

Popoludne drugega dne sopenet je vlak proti sv. Petru, kjer se deli železnica na Trst in Reko. Gospod urednik, da ste videli razne, tu se vršé prizore in dogodke, smijali bi se bili brez dvojbe. Tu je imelo namreč „officio de salute“ mnogo truda polnega in ne posebno hvaležnega posla. V Trstu in Reki bila je leta 1886, kakor je znano, kolera, zato so se morali potniki iz teh mest poprej, ko jim je bilo dovoljeno dalje, hočeš, nočeš, raznim eksperimentom in operacijam podvreči. Tu se je desinficiralo